

Dokument nr. 8:9

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentant Steinar Bastesen om å gjeninnføre norsk grensekontroll mot Schengen

Til Stortinget

Bakgrunn

Hovedmålet med Schengen er å sikre fri og ukontrollert ferdsel av personer over grensene mellom medlemslandene. Dette er et av de viktigste tiltakene for å gjøre Europaunionen til en egen statsdannelse. Hovedbestemmelsen i Schengen er å fjerne kontrollen av personers identitet ved passering av grensene mellom deltagerlandene. Det gjelder både personer som har lovlig opphold i Schengen-området og de som oppholder seg illegalt der. Norge ble med i Schengen 25. mars i år, sammen med de nordiske EU-landene og Island.

I høringsrunden før stortingsbehandlingen av den norske lovtilpasningen til Schengen, jf. Ot.prp. nr. 56 (1998-1999) uttalte Oslo politidistrikt bl.a.:

«Oslo politidistrikt ser problemer i forhold til at det etter Schengen-avtalen ikke lenger vil være grensekontroll mellom Norge og andre land i Schengen. Det vil etter dette være vanskelig å kontrollere at de som ankommer riket har gyldige reisedokumenter.

I forhold til asylsøkere som i dag ankommer riket antas det at langt de fleste har kommet via det som i fremtiden vil være Schengen-land. Uten mulighet for noen form for grensekontroll vil førsteasylsregelen bli vanskelig å praktisere i det man i liten grad vil ha den type dokumentasjon som kreves for at andre lands myndigheter skal akseptere tilbaketagelse av søkeren dersom vedkommende ikke tidligere har søkt asyl i et Schengen-land.

Også i forhold til saker som omfatter menneskesmugling vil mangel på grensekontroll bli et problem. De fleste tilfeller av avsløringer i disse sakene er gjort ved grensepassering mellom Norge og Schengen-land eller ved stikkprøvekontroll etter den nordiske pass-kontrolloverenskomsten.

Skal politiet kunne utøve utlendingskontroll på en effektiv måte, er det viktig at det utarbeides regler for nye kontrollrutiner som ikke kommer i konflikt med Schengen-avtalen, men likevel gir politiet anledning til kontroll i henhold til utlendingsloven.»

I forbindelse med innføringen av Schengen i Norge har myndighetene foretatt en vurdering av muligheten for å opprette et system for kontroll i grensenære områder, den såkalte baklandskontrollen. Dette skulle kompensere for bortfallet av grensekontrollen. Mye tyder på at slike kontrollsystemer enten ikke er på plass eller ikke fungerer.

Grensekontroll trengs for å kunne kjempe effektivt mot grenseoverskridende kriminalitet og terrorisme. Grensekontroll trengs for å hindre at det oppstår et illegalt arbeidsmarked. Internasjonal solidaritet vises best ved å forebygge og lindre konflikter i verden og bidra til en mer rettferdig fordeling av ressursene.

For å forebygge konflikter i vårt samfunn bør innvandringen være begrenset og kontrollert. Hovedelementet i kontrollen bør være en åpen grensekontroll foretatt av et politi som bare er underlagt norske myndigheter. Da blir behovet mindre for å foreta en altomfattende personkontroll og -overvåking inne i landet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

Stortinget ber Regjeringen om å gjeninnføre norsk grensekontroll mot Schengen.

24. oktober 2001